

ПОРІВНЯННЯ СПЕКТРУ ВИЩИХ ГАРМОНІК ВИПРЯМЛЯЧІВ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Досліджено спектр вищих гармонік випрямлячів за схемою Іларонова та Міткевича.

Ключові слова: *якість електроенергії, випрямляч, вищі гармоніки.*

Abstract

The spectrum of higher harmonics of rectifiers according to the scheme of Ilaronov and Mitkevich is investigated.

Keyword: *power quality, rectifier, higher harmonics.*

Вступ

Актуальність даної теми для аналізу спектра вищих гармонік в системі електропостачання які містять силові випрямлячі, пов'язаної з проблемою якості електроенергії в системах електропостачання промислових підприємств, довгий час залишалася однією з найважливіших проблем визначення надійності та ефективності електропостачання. Ця проблема має кілька складових, одна з яких - проблема гармонічних компонентів (вищих гармонік).. Джерела ВГ - це промислові споживачі з нелінійними вольт-амперними характеристиками, а також окремі пристрої, які широко використовуються в багатьох сферах сучасного людського життя, але які різко погіршують якість електроенергії.

Існує багато різних методів, які зменшують амплітуду вищих гармонік в системах електропостачання, але пошук раціонального методу та способу поліпшення якості електроенергії як технічно, так і економічно залишається незавершеним.

У даній роботі представлено аналіз спектру вищих гармонік для випрямлячів по схемі Іларіонова та Міткевича, що дозволяє більш детально зрозуміти природу несинусоїдальності в мережах з випрямлячами.

Результати дослідження

За допомогою програми Matlab було створено модель випрямляча яка живиться від джерела 230В,50Гц. За допомогою додаткового опору імітується вплив на мережу втрат напруги у провіднику.

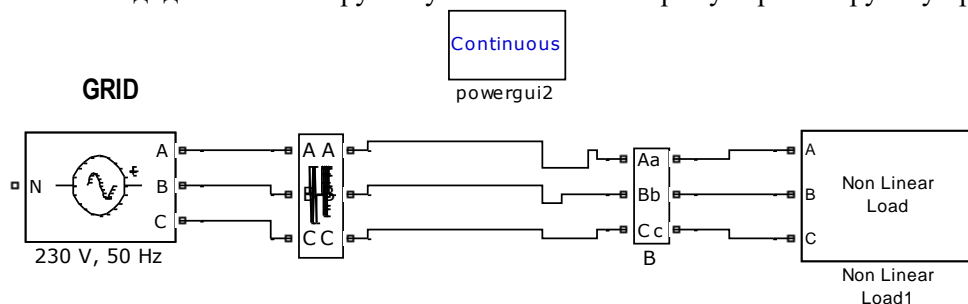

Рисунок 1 – Дослідна схема в середовищі Matlab

Провівши дослідження спектру вищих гармонік у даній моделі були отримані такі дані:

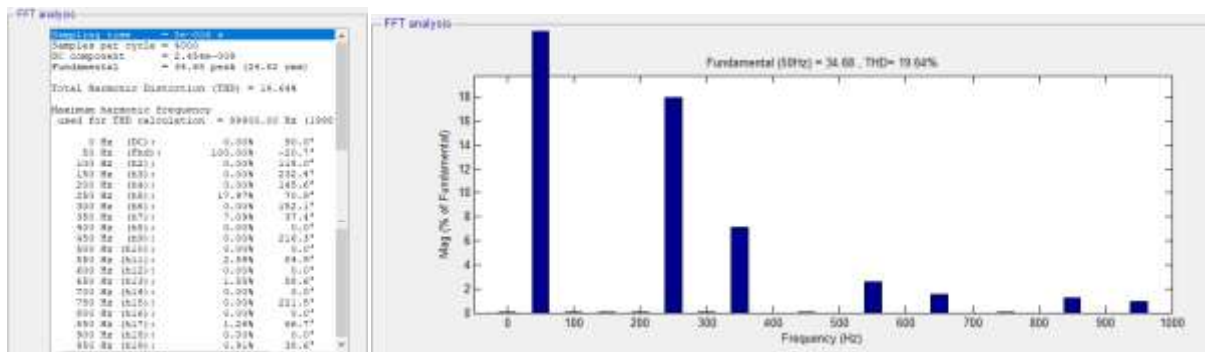

Рисунок 2 – Спектр вищих гармонік при використанні випрямляча по схемі Іларіонова

З діаграми видно, що при використанні даного випрямляча з'явилися 5, 7, 11, 13, 17 та 19 вищі гармоніки.

Аналогічно проводимо моделювання для випрямляча по схемі Міткевича і отримали такий спектр:

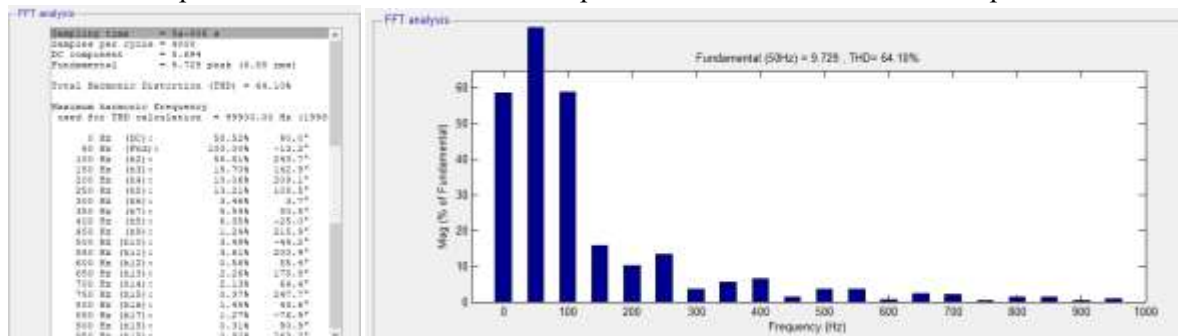

Рисунок 3 – Спектр вищих гармонік при використанні випрямляча по схемі Міткевича

При використанні випрямляча Міткевича ми отримуємо майже весь спектр вищих гармонік.

Отже, загальний коефіцієнт гармонічних спотворень для схеми Іларіонова THD = 19,64, а для схеми Міткевича THD = 64,1.

Висновки

Провівши дослідження спектру вищих гармонік для випрямлячів, було виявлено, що при однакових характеристиках мережі та джерела напруги схема Міткевича має більший коефіцієнт гармонічних спотворень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. М. Й. Бурбело, Ю. В. Лобода, «Система прямого керування струмом статичного синхронного компенсатора», SCIENCE, RESEARCH, DEVELOPMENT #26, TECHNICS AND TECHNOLOGY, Познань/Poznan, 27.02.2020- 28.02.2020 р.
2. Шавьолкін О. О. Силові напівпровідникові перетворювачі енергії: навч. посібник. 2015.

Бажура Володимир Сергійович – студент групи ECE-19м, факультет електроенергетики, електротехніки та електромеханіки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: bazhurawolodymyr@ukr.net

Лобода Юрій Васильович – доктор філософських наук, старший викладач кафедри електротехнічних систем електроспоживання та енергетичного менеджменту, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, lobodaeseem@gmail.com

Bazhura Volodymyr - student group ECE-19m, Faculty of Electrical Engineering and Electromechanics, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: bazhurawolodymyr@ukr.net

Loboda Yuriy – Doctor of Philosophy, Senior Lecturer at the Department of Electrical Engineering Systems for Power Consumption and Energy Management, Vinnitsa National Technical University, Vinnytsia, e-mail: lobodaeseem@gmail.com